

Szeged védekezik a kolera ellen.

— **Megalakult a járvány-bizottság.** —
Széleskörű óvintézkedések. — **El-**
zárják a Tiszát. —

(Saját tudósítónktól.) Pénteken délután fél négy órakor Szeged város közegészségügyi bizottsága az országos koleraveszedelemre való tekintettel *járvány-bizottsággá átalakult*. Az ülésen a beteg Lázár György dr. polgármester távollétében Bokor Pál helyettes polgármester elnökölt. Megjelentek: Faragó Ödön dr. tiszti főorvos, Somogyi Szilveszter dr. főkapitány, Boross József dr. kórházi főorvos, Baneth Samu dr., Berkes László dr., Gyuritz Sándor dr., Wolf Ferenc dr., kerületi orvosok, Bokor Adolf, Falta Marcell dr., Goldschmidt György dr., Kovács József dr., Kuzmann József dr., Regdon Károly dr., Paral Pál, Turcsányi Imre dr., Zápoly Nándor dr. bizottsági tagok és Bárdoss Béla jegyző. A katonai hatóság részéről Réthy József dr. és Langfelder Ottó dr. főtorzszorvosok vettek részt az ülésen.

Bokor Pál, miután az ülést megnyitotta, bejelentette, hogy a szomszédos törvényhatóságokban az ázsiai kolera járványszerűleg lépett föl, amiért a hatóság szükségesnek látta, hogy a veszély elkerülésére minden preventív intézkedést megtegyen. Ebből a célból hívták össze a közegészségügyi bizottságot is, amely a mai naptól kezdve, mint járvány-bizottság fog tovább működni mindaddig, amíg a koleraveszedelem tart. Ezután föl kérte az elnök a tiszti főorvost, hogy a hatóság eddigi és a további óvintézkedéseire vonatkozó részletes jelentését terjessze elő.

Faragó Ödön dr. bejelentette, hogy a belügyminisztériumtól pénteken reggel távirat érkezett Szegedre a polgármesteri hivatalhoz. A miniszter ebben közli azoknak a városoknak és községeknek a névsorát, ahol kolera megbetegedések fordultak elő. Ezek között van most már Budapest is, amelyet hivatalosan is kolerafertőzöttnek nyilvánítottak.

Mikor Náci ezt a nótát elmondta, ráütött a Masa Pista vállára:

— Ne lógasd' hé a fejed, mert itthagylak, mint szent Pál az oláhokat. Nem hogy segitenél nótázni...

— Az ám, igazságod van cimborám... — nyögte szakadozva a Jánosnak nevezett idegen és a feje lehanyatlott.

— Itt van ni! — mondta Náci megütözve, — mindnyájit eléri a 'buzgóság'... Hé, kocsmáros, mi a tartozás? Fizesd, mert ezek itt, kimulnak.

— Rendben van minden!...

— Héjös, — vélte Náci és nyakon ragadta Masát. — Ne aludj cimborá; gyerünk kifelé...

Masa fölütötte a fejét és nagy keservesen kíváncsorgott a kocsmából. Náci elkezdte Jánossal is, aki valamit motyogott.

— Jó, jó! — mondta Náci. — Tudom, hogy neköd ép úgy nincs méhed, mint neköm, azért mégis én használok a méheiddel...

A mondóka befejezése után ráütött a zsebére és kilódult Masa után.

Pár nap múlva hírül hozta az újság a lopás esetét. Náci ekkor nagy csalafintasággal hunyorította meg a szemét és azt mondotta hites társának, az asszonynak:

— Roza, őszre szörzünk igazi méheket...

A táviratra Faragó Ödön dr. előterjesztést tett a tanácsnak, hogy a legszigorubb közegészségügyi és köztisztasági ellenőrzést léptesse életbe. Ugyancsak szükségessé vált, hogy ezentul a közvetlen koleraveszély miatt a közegészségügyi bizottság mint járványbizottság legyen állandóan permanenciában. Eddig már is életbe léptették mindazokat az intézkedéseket, amelyeket a koleraveszély évről-évre való megismétlődése miatt tavaly is fogamatosítottak. A lakosságot falragaszok útján kell föl hívni a szükséges óvintézkedések megtételére. A hatóság csupán azokra nézve nem intézkedhetik, akik kaszárnyákban laknak. Kolerás esetben itt a katonai hatóságra vár az intézkedés. Ha a kolera föl lép, a kerületi börtön is a hatóság hatásköre alá fog tartozni. Felhívják az összes hatósági, valamint a magánorvosokat, hogy kolerás esetben bárkit, aki hozzájuk fordul, orvosi segítségben részesítsenek. Holnaptól kezdve éberebb lesz a piaci vizsgálat is. Betiltják az ócska fehérművekkel, rongyokkal való házalást és ennek kapcsán felhívják a lakosságot, hogy hust, husneműeket, szalonnát, zsiradékokat újságpapírosba, vagy más használt papírosba csomagolva ne fogadjon el.

Ugyancsak felhívják a lakosságot arra is, hogy péksütemények, gyümölcsök a legnagyobb tisztaság mellett kezeltesse, mert ezek a veszedelmes betegség terjesztésének legfőbb előmozdítói. A kávéházakat, vendéglőket, szintén ellenőrzi majd a hatóság a köztisztaság szempontjából.

Előadta ezután a tiszti főorvos, hogy előterjesztést tett a rőszkeszentmihályteleki járványkórház dolgában is. Bár a kolera járvány esetére kibocsátott miniszteri rendelet csak az ezernél magasabb számú lakossággal bíró községekre nézve rendeli el járványkórház felállítását s Rőszke, valamint Szentmihálytelek, mint községi szervezettel nem bíró helységek járványkórház létesítésére nem kötelesek, mégis a tiszti főorvos már évekkal ezelőtt megsürgette a városi tanácsnál, hogy Rőszkén és Szentmihálytelken járványbarakokat létesítsenek. A tanács ezt a kérelmet pénzügyi okokból nem teljesítette. A főorvos most ismét felelevenítette az ügyet és sürgeti, hogy ugy Rőszkén, mint Szentmihálytelken béreljen ki a város egy-egy házat arra a célra, hogy a kolera gyanús betegeket ott elhelyezhessék, ha saját lakásaikon kellő módon el nem különíthetők.

Ezután a fertőzött vidékekről érkező hajók ellenőrzéséről tett jelentést a tiszti főorvos. A hajó ellenőrzések már is folyamatban vannak. Minthogy azonban az eddigi gyakorlat szerint hajók ellenőrzése fáradságos, nehézkes és költséges, a tiszti főorvos előterjesztést tett egy motorcsónak beszerzésére. Az árlejtésnél azonban nem jártak el szabályszerűen s így most ez a kérdés függőben van. Lehet, hogy a partfürdővel megállapodásra tud jutni a város a gőzcsónak átengedése iránt, akkor fölöslegessé válik a motorcsónak.

A járványbizottság sürgősen felhívja a tanácsot, intézkedjék, hogy a foglalkozás nélküli egyének, csavargók, cigányok fokozottan szigorú ellenőrzés alatt legyenek.

Ügyelni kell a hatóságnak a közutak

tisztaságára s ugyancsak a tanács intézkedjék — mondotta Faragó dr. — hogy a kutak vize ne a városba befelé, hanem lehetőleg kifelé folyjon. Meg kell keresni továbbá a város tanácsát, intézkedjék aziránt, hogy a vághídon termelt jég kellő módon és kellő mennyiségben álljon a lakosság rendelkezésére. Amennyiben koleraeset fordul elő, nyomban intézkedni kell, hogy a kerületi rendőrlaktanyákban dézsákban állandóan jég legyen, amelyből azonban csak orvosi receptre kaphat a lakosság.

Ha a kolera ki talál ütni — mondotta a tiszti főorvos, — akkor több orvosra lesz szüksége a városnak, mint amennyi most a rendelkezésre áll. Már eddig is föl hívást tett közzé a főorvosi hivatal, hogy kolera esetén megfelelő napidíj ellenében járványorvosokat alkalmaz a város, de jelentkező még nem akadt. Ennek az oka valószínűleg az, hogy nem tudják az orvosok, mekkora honoráriumot kapnak. Eziránt is sürgősen fölír a hatóság a belügyminisztériumhoz.

Megkeresi a járványbizottság a rendőrkapitányi hivatalt, hogy a kolera tól fertőzött helyekről érkező utasokat őrizetbe vegye, erről értesítse a kerületi orvost, aki az utast öt napig megfigyelés alatt köteles tartani.

Holnap reggeltől kezdve a kerületi orvosok a tiszaparti hajóállomásnál reggel hét órától este hét óráig három óránkénti föl váltással inspekiót tartanak. Amennyiben a járványkórháznak betegek lesznek, a kerületi orvosokat, da osztáj be, sőt szükség esetén belügyminiszteri rendelet alapján a járványkórházban való szolgálatlételre rendelik be a magánorvosokat is.

Felhívják a város gazdasági hivatalát, hogy a külterületi, mint a belterületi hullaházakat a kerületi orvosok utasításai alapján megfelelő fertőtlenítő anyaggal lássa el. Felhívják továbbá a kórház igazgatóságát, hogy amennyiben az újszegedi kolera kórházban haláleset fordulna elő, halottszállító kocsikról gondoskodjék. Javaslatot tett továbbá a tiszti főorvos, hogy a hatóság tiltsa be a Tisza vizének ivásra való használatát, mert kétségtelenné vált, hogy a Tiszát is megfertőzték. Figyelmeztetni kell továbbá a lakosságot, hogy a Tisza vizét fürdésre se használja. A tiszai hajókon lakókat a rendőrség ellenőrzi, tartanak-e házi szükségletük kielégítésére elegendő mennyiségű ártézi vizet.

Ezekben fejtette ki Faragó Ödön dr. a szükséges óvintézkedéseket. Turcsányi Imre dr. kielégítőnek tartja ugyan a hatóság intézkedéseit, de szükségesnek tartja, hogy ugyancsak a hatóság a belügyminiszternek a kolera ra vonatkozó rendeleteit a közönség minél szélesebb rétegében terjessze el, különösen olyan helyeken tegyék azokat közé, ahol sokan megfordulnak: kórházakban, orvosi rendelőkben, gyárakban, ipari műhelyekben stb. Különös tekintettel legyen a hatóság az olyan helyiségekre, ahol munkáscsoportok tartózkodnak. Falta Marcell dr. a köztisztaság fokozottabb ellenőrzésére hívta föl a hatóság figyelmét. Elmondta, hogy pénteken délből, épen amikor az egyik városi tanácsossal sétált, az aszfaltos utcán nagy csomó dinnyehéjat látott heverni. Három lépésre ettől állott egy rendőr, akit a tanácsos figyelmeztetett, hogy miért nem in-

Telefon

515.

Kizárólag helybeli, hírneves asztalosmesterek által készített, elismert jóminőségű és bámulatos olcsó

butorok

első kézből csakis az **Egyesült Műasztalosok Butorraktárában** (Szeged, Tisza Lajos-körút 19. szám alatt, Kertész pékkel szemben) kaphatók; esetleg **részletfizetésre** is